

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ»

Рівень вищої освіти: *перший(бакалаврський)*
Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність: *053 «Психологія»*
Освітня програма: *«Психологія»*
Статус навчальної дисципліни: *обов'язкова*
Мова навчання **українська**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від №

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від №

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми « »

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-
наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 20.06.2023 № 20

Методи дослідження в психології // Робоча програма навчальної дисципліни.
– Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023.
– 17 с.

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат психологічних наук,
Бондаренко Н.П.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри психології, ВПНЗ Дніпропетровського гуманітарного університету, доктор психологічних наук, Самойлов О.Є.
2. Професор кафедри загальної та соціальної психології ДНУ імені Олеся Гончара, доктор психологічних наук, професор Батраченко І.Г.

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	год	год
Рік підготовки:		
Семестр:		
Лекції	год	год
Семінарські	год	-
Практичні	год	-
Самостійна та індивідуальна робота	год	год
Підсумковий семестровий контроль:		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методи дослідження в психології» є формування необхідних теоретичних та практичних знань для організації та проведення наукових досліджень, обробки, узагальнення та аналізу його результатів для формування фахових компетенцій студентів –бакалаврів, які б відповідали їх цілям в процесі виконання експериментальної роботи.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі визначено такими компетентностями:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та запропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Пререквізити навчальної дисципліни

Передбачено попереднє оволодіння дисциплінами «Загальна психологія», «Вікова психологія та психологія розвитку», «Практикум із загальної психології»

Постреквізити навчальної дисципліни

Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання дисципліни «Основи патопсихології», «Основи психологічного консультування», «Юридична психологія», «Основи психотерапії», «Судово-психологічна експертиза» та інші дисципліни професійної підготовки, професійна діяльність за фахом.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. *(оновлюється щорічно).*

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Наука як особливий спосіб діяльності людського суспільства.

Основні теоретичні та методологічні положення експериментальної психології.

Основні поняття: експериментальна психологія, наукове дослідження, психоаналіз, біхевіоризм, когнітивні теорії, теорія соціального научіння, методологія, методика, принципи.

Тема 2. Особливості підготовки теоретичного матеріалу та планування студентом психологічного експериментального дослідження.

Основні поняття: експериментальна проблема; об'єкт, предмет, мета, завдання психологічного експерименту; методи психологічних досліджень (архівний, емпіричні, спостереження, проєктивні), психологічне вимірювання.

Тема 3. Принципи, типи та методи експериментальних досліджень студентів та їх організація.

Основні поняття: експериментальне дослідження; експериментальна проблема; гіпотеза, завдання, об'єкт, предмет експериментального дослідження з психології; експериментальний план.

Тема 4. Методи та процедури психологічного експерименту студента.

Основні поняття: категоріальний рівень; методологія наукового пізнання; методологічний рівень; теоретичні, емпіричні, інтерпретаційні методи експериментального дослідження; констатувальний, формувальний та перевірочний експерименти; спостереження, тестування, анкетування.

Тема 5. Основні форми впорядкування експериментальної інформації, порядок викладу результатів психологічного експериментального дослідження.

Основні поняття: контрольні, експериментальні групи; протокольні записи; експериментальна методика; первинна, вторинна експериментальна інформація; прийоми математичної статистики; чинники, умови, висновки.

Тема 6. Використання інтерпретаційних схем для отримання інформації під час проведення експериментального дослідження.

Основні поняття: кількісний склад контрольної та експериментальної груп, протокольні записи, бальні характеристики, адаптація критеріїв оцінки, критерії, показники, порівняльна характеристика, графіки, статистичні програми.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за навчальний семестр.

З навчальної дисципліни «Методи дослідження в психології» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен;
- для заочної форми навчання – екзамен.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	З а л і к	Екзамен/ диференційовани й залік	О ц і н к а	Пояснення
90-100	з а	Відмінно	A	<i>«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички</i>

	р а х о в а н о			<i>роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.</i>
83-89		Добре	В	<i>«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.</i>
75-82			С	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	Д	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67	Е		<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>	
35-59	н е з а р а х о в а н о	Не задовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).</i>
1-34			F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- навчальна аудиторія;
- ноутбук з відеокамерою;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- платформа «MOODL»;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoint;
- дошка;
- крейда.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни

(рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

Для навчальної дисципліни «Методи дослідження в психології» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань у формі есе, презентацій, аналітичних довідок, екзамен.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях шляхом усного або письмового опитування студентів. Поточний контроль здійснюється протягом всього семестру, пов'язаний з усіма формами навчального процесу та включає: оцінювання усних та письмових відповідей на семінарах, тестових завдань з кожної теми, виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни «Методи дослідження в психології» здійснюється у формі екзамену відповідно до навчальної програми та розроблених кафедрою екзаменаційних питань, затверджених у встановленому порядку. Перелік питань, які виносяться на екзамен складається на основі навчального матеріалу, що охоплює проблеми, які розглядалися на лекціях, семінарах та вивчалися самостійно під час поза аудиторної роботи студента.

Студент допускається до екзамену, за наступних умов: виконання ним усіх видів робіт, що передбачені навчальним планом та отримання мінімальної кількості балів за кредитно-модульною системою, що надають допуск до екзамену.

**Завідувач кафедри
психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ»**

Освітній ступінь **бакалавр**

Спеціальність **053 «Психологія»**

на **2022/2023** навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА**

Обсяг **3** кредити ЄКТС (**90** годин)

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти

Курс 3 Група Б-ПС-041

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Наука як особливий спосіб діяльності людського суспільства. Основні теоретичні та методологічні положення експериментальної психології.	15	6	1	3	2	9
2	Особливості підготовки теоретичного матеріалу та планування студентом психологічного експериментального дослідження.	15	6	1	3	2	9

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	З а г а л ь н и й о б с я г г о д и н	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			В с ь о г о	Л е к ц і ї	С / З	П /З	
1	2	3	4	5	6	7	8
3	Принципи, типи та методи експериментальних досліджень студентів та їх організація.	15	7	2	2	3	8
4	Методи та процедури психологічного експерименту студента.	15	7	2	2	3	8
5	Основні форми впорядкування експериментальної інформації, порядок викладу результатів психологічного експериментального дослідження.	15	7	2	2	3	8
6	Використання інтерпретаційних схем для отримання інформації під час проведення експериментального дослідження.	15	7	2	2	3	8
	Разом за семестр	90	40	10	14	16	50
	Разом за навчальний рік	90	40	10	14	16	50
	Форма підсумкового контролю	Екзамен					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.06.2022 №24.

Завідувач кафедри психології та

Додаток 1.2 до Робочої програми навчальної дисципліни

**ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ»**

Освітній ступінь **бакалавр**

Спеціальність **053 «Психологія»**

на **2022/2023** навчальний рік

Форма навчання **ЗАОЧНА**

Обсяг **3** кредити ЄКТС (**90** годин).

Навчально-наукового інституту заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс **3** Група **БЗ-ПС-041**

№ тем и згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Наука як особливий спосіб діяльності людського суспільства. Основні теоретичні та методологічні положення експериментальної психології.	0	2	2	0	0	0

№ тем и згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1	2	3	4	5	6	7	8
2	Особливості підготовки теоретичного матеріалу та планування студентом психологічного експериментального дослідження.	0	2	2	0	0	0
3	Принципи, типи та методи експериментальних досліджень студентів та їх організація.	0	2	2	0	0	0
	Разом за семестр	0	6	6	0	0	0
4	Методи та процедури психологічного експерименту студента.	30	2	2	0	0	26
5	Основні форми впорядкування експериментальної інформації, порядок викладу результатів психологічного експериментального дослідження.	30	2	0	0	2	26
6	Використання інтерпретаційних схем для отримання інформації під час проведення експериментального дослідження.	30	2	0	0	2	26
	Разом за семестр	90	6	2	0	4	78
	Разом за навчальний рік	90	12	8	0	4	78
	Форма підсумкового контролю	Екзамен					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.06.2022 №24.

Завідувач кафедри
психології та педагогіки ННІПО

Вікторія КОРНІЄНКО

Додаток 1.3 до Робочої програми
навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 053 Психологія
на 2022/2023 навчальний рік

Основні нормативні акти

1. Закон України «Про дипломатичну службу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>.
2. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. – URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали

1. Гончаренко С. Педагогічні дослідження: методологічні паради молодим науковцям /С. Гончаренко. Київ – Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
2. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці: методологія, методи, програми, процедури: навчальний посібник для вищої школи. К.: Наукова думка, 1998. 216 с.
3. Максименко С. Д. Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус): навч. посіб. К. : МАУП, 2013. 128 с.
4. Сухомлинська О. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем. К.: А.П.Н., 2003. 68с.
5. Як підготувати та захистити магістерську роботу. Методичний посібник та рекомендації : для студентів спеціальності 8.010101 «Дошкільне виховання» ОКР «магістр». К. : КУ імені Бориса Грінченка, 2010. 92с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Корнієнко В.В., Бахтінова К.Р. Корекція загального недорозвинення

мовлення середнього дошкільного віку засобами логопедичної ритміки. Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара Д:2017. С.82-93.

2. Корнієнко В.В., Ніканорова Ю.В. Особливості психологічного здоров'я викладачів вищих навчальних закладів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні питання світової науки» 2017- с.42-46.

3. Корнієнко В.В. Особливості психологічного здоров'я викладачів вищих навчальних закладах [Текст] / В.В. Корнієнко, Ю.В. Ніканорова //MaterialyXIII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, «Strategiczne pytania światowej nauki. 2017», Tom 7: Psychologia i socjologia. Prawo. Przemysł: Nauka i studia, 2017. 42-45 с.

4. Аршава І.Ф., Корнієнко В.В., Ніканорова Ю.В. Психологічна адаптація студентів як фактор визначення рівня їх психологічного благополуччя. Матеріали Міжнародної науково-практичної заочної конференції: «Аспекти гуманізуючого впливу освіти на особистість». Д.: ДНУ, 2017.

5. Корнієнко В.В. Про медико-психологічні характеристики дітей з органічним ураженням головного мозку. Materials of the XIII international scientific and practical Conference Scientific horizons – 2017, September 30 – October 7, 2017 Pedagogical sciences. Philological sciences. Psychology and sociology. Philosophy.: Sheffield. Science and education LTD. 50-53 с.

6. Корнієнко В. В., Щеголіхіна Є. П. Про вплив інтернету на спілкування старших школярів. Materials of the XIII international scientific and practical Conference Scientific horizons – 2017. September 30 – October 7, 2017. Volume 7. Pedagogical sciences. Philological sciences. Psychology and sociology. Philosophy.: Sheffield. Science and education LTD. 73-77 с.

8. Корнієнко В.В., Зозуля Д.В. Про психологічні складові соціальної відповідальності працівників апаратів судів України. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 07.03. 15.-03.2017. С.58-60.

9. Корнієнко В. В., Веремейчик І.О. Незадоволеність міжособистісними стосунками як фактор інтернет аддикції у студентів. Матеріали Міжнародної науково-практичної заочної конференції: «Аспекти гуманізуючого впливу освіти на особистість». Д.: ДНУ, 2017: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/index_ukr.html

10. Корнієнко В.В., Коваленко Я.О. Гендерні особливості укладання шлюбу у дівчат юнацького віку. Д.: ДНУ, 2017: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/index_ukr.html

11. Корнієнко В.В., Солоня В.П. Роль психологічних особливостей людини у виборі типу шлюбних стосунків. Д.: ДНУ, 2017: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/index_ukr.html

12. Корнієнко В.В. Психологічні особливості соціальної ідентифікації осіб з органічним ураженням головного мозку. Д.: ДНУ, 2017: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/index_ukr.html

13. Корнієнко В.В., Козіна О.І. Про психологічні особливості дітей з органічними ураженнями головного мозку різного генезу Д.: ДНУ, 2017: http://distance.dnu.dp.ua/ukr/index_ukr.html

14. Unantenne N., Warren N., Canaway R. et al. The strength to cope: spirituality and faith in chronic disease. *J. Relig. Health*. 2011. Vol 16. P.13.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.06.2022 №24.

**Завідувач кафедри
психології та педагогіки**

Вікторія КОРНІЄНКО